

[Stats- og udenrigsministeren.]

vil være til større skade for danske interesser at stå uden for et sådant fællesmarked end at være indenfor.

Når vor glæde over den udvikling, der har fundet sted i den senere tid, ikke er udelt og man overhovedet kan rejse spørgsmålet om vor deltagelse eller ikke-deltagelse i fællesmarkedet, er det, fordi alt tyder på, at det vil blive yderst vanskeligt — for ikke at sige umuligt — at opnå enighed om at medtage landbrugsvarerne i fællesmarkedet. Det er ingen hemmelighed, at det først og fremmest er England, der af hensyn til sine Commonwealth-interesser og til sine egne landbrugsinteresser bestemt modsætter sig, at fællesmarkedet kommer til at omfatte fødevarer. Selv om vi er rede til at erkende, at landbrugserhvervet i de fleste europæiske lande indtager en særlig stilling, der under alle omstændigheder vil nødvendiggøre særordninger for landbrugsvarerne, er der ingen grund til at skjule, ej heller her i dag, at den engelske holdning har skuffet os dybt. Den kan bringe vitale danske interesser i fare.

Nogle vil måske drage den konklusion, at vi bør søge optagelse i de seks' toldunion, hvor landbrugsvarerne — ganske vist på særlige betingelser — vil komme med. Dette standpunkt er forståeligt ud fra den betragtning, at henvend en trediedel af vor samlede landbrugseksport afsættes i disse lande, og at vi derfor må sikre os, at vore fremtidige afsætningsmuligheder ikke forringes. Jeg vil imidlertid advare imod, at man drager denne konklusion på det foreliggende grundlag. Hverken på landbrugsområdet eller på de andre områder kender vi endnu tilstrækkeligt til de seks' planer, der som bekendt tilsigter en økonomisk union med vidtgående harmonisering af den økonomiske politik, herunder finanspolitik, socialpolitik og lønpolitik. En ting er imidlertid sikker: Danmark ville ikke kunne bevare sin stilling som lavtarifland, hvis vi gik ind i de seks landes toldunion. En anden ting må heller ikke glemmes: medlemskab af toldunionen ville hindre vor deltagelse i et nordisk fælles varemarked. Jeg finder det derfor urigtigt nu at tage skridt, der på afgørende måde præjudicerer vor stilling til et nordisk samarbejde, som jeg går ud fra at de fleste her er positivt indstillet over for.

Der skal imidlertid ikke herske ringeste tvivl om, at regeringen tillægger spørgsmålet om landbrugsvarernes stilling den allerstørste betydning. Den danske repræsentant på OEECs ministermøde vil derfor gøre sit yderste for at sikre, at samhandelen med landbrugsvarer mellem alle de i fællesmarkedet deltagende lande konsolideres og udvides på ikke-diskriminatorisk basis.

Jeg vil slutte disse generelle betragtninger, som nu vil blive uddybet af økonomi- og arbejdsministeren, med at understrege, at vel vil realisationen af et vesteuropæisk fællesmarked åbne store muligheder for dansk erhvervsliv, men det vil samtidig stille store krav, som kun kan opfyldes ved samvirke mellem alle interesserede parter, og det vil i en sag som denne faktisk sige alle instanser og alle grene af det danske samfund.

Økonomi- og arbejdsministeren (Krag): Den ærede ordfører for forespørgerne indledte sin redegørelse med at gøre opmærksom på, hvilke vidtrækkende beslutninger vi kan komme til at stå over for på det område, forespørgslen vedrører, og det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft mente, at regeringen kunne og burde have brugt forretningsordenens adgang til at give redegørelser til tinget måske ikke alene én gang, men flere gange, således at tinget kunne følge arbejdet med disse store og komplicerede problemer skridt for skridt. Den højtærede statsminister har allerede delvis givet det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft svar på denne venlige bebrejdelse, og jeg indrømmer for mit vedkommende, at man jo altid kan diskutere, om informationen er givet rettidigt og i tilstrækkeligt omfang, men jeg tror dog i dette tilfælde ganske som statsministeren, at jeg må tilbagevise den elskværdige bebrejdelse, det ærede medlems udtalelser indeholdt.

Sagen er jo den, at der gentagne gange over for tingets medlemmer er givet sådanne redegørelser skridt for skridt, efterhånden som arbejdet er skredet frem. Spørgsmålet om et vesteuropæisk frihandelsområde blev rejst første gang i juni måned i fjor på et ministermøde i OEEC. Det første, der skete, da vi kom hjem fra dette møde i OEEC, var, at en omfattende redegørelse blev udarbejdet og tilstillet vareforsyningsudvalgets